

opusdei.org

Supranumerare, supranumerari: în vârtejul societății

Supranumerare și
supranumerari: cea mai
frecventă față a Opus Dei.

21.12.2023

E anul 61. Au trecut doar trei decenii de când Isus s-a înălțat la cer, după ce le-a încredințat discipolilor săi misiunea uimitoare de a duce bucuria Evangheliei până în ultimul colț al pământului. După multe peripeții, Paul a ajuns în sfârșit la

Roma, unde este primit de comunitatea creștină aflată la începuturi. «A rămas acolo doi ani, într-o casă închiriată, primindu-i pe toți cei care mergeau să îl vadă, predicându-le Împărăția lui Dumnezeu și învățându-i tot despre Domnul Isus Cristos cu toată libertatea» (Fap 28,30-31). Cu aceste cuvinte se încheie cartea Faptele Apostolilor. Ne-ar plăcea ca Sfântul Luca să fi putut să-și continue relatarea, povestindu-ne aventura acelor primi ani ai expansiunii tinerei Biserici. Dar înțelegem că evanghelistul a realizat două mari lucruri: a căutat și a organizat materialul disponibil despre viața lui Isus, inclusiv copilăria Sa; și a făcut același lucru cu faptele unora dintre primii apostoli. În plus, chiar dacă sfântul Luca ar fi dorit să continue să scrie, cum se putea povesti istoria Bisericii din acest moment?

Ca primii creștini

A urmări și a relata viața câtorva persoane este o misiune posibilă. Dar răspândirea credinței creștine în deceniile următoare, până la a umple toate „orașele, insulele, comunele, orășelele, satele, armata, palatul, senatul, forumul”... ^[1] Cine poate povesti o istorie ca aceasta? La mijlocul secolului al II-lea, Iustinian poate scrie că „nu există nicio rasă de oameni, fie că se numesc barbari sau greci, sau orice alt nume, în care să nu se ofere în numele lui Isus crucificat rugăciuni și acte de mulțumire către Tată” ^[2]. Cum să povestești acest proces? Ar trebui să se povestească viața fiecăreia dintre aceste infinit de numeroase persoane obișnuite care au întrupat credința în Isus Cristos și au răspândit-o în jurul lor, unul câte unul, până la a o transmite generației viitoare, formând un lung lanț care ajunge până la noi.

Cu toate acestea, putem să ne facem o idee despre acea revoluție tăcută datorită scrisorilor pe care le reunește Noul Testament, scrierilor Părinților Bisericii, acțiunilor martirilor și informațiilor pe care le dau autorii necreștini ai epocii. Toate aceste materiale ne permit să întrezărim aventura cotidiană a acelor prime comunități. atât de asemănătoare cu ale noastre. În ele, credința, speranța și caritatea se amestecau cu lașitățile, trădările și descurajările; eroismul cu meschinăria, sfințenia cu păcatul. Sunt firele acestor povești cele de care se folosește milostivirea lui Dumnezeu pentru a țese viața Bisericii. „El ia triumfurile și eșecurile noastre și țese frumoase tapițerii” ^[3].

Doar Dumnezeu poate desluși această istorie pentru că el «cunoaște ce a înăuntrul fiecăruia dintre noi» (In 2,25). Putem să-i adresăm

cuvintele psalmistului: «Tu ai creat măruntaiele mele, m-ai țesut în sânul matern (...) Când, în ascuns, m-ai format, și m-ai împletit în adâncul pământului, ochii tăi vedeau ființa mea încă neformată, toate zilele mele erau scrise în cartea ta» (Ps 139,13-16). Când suntem în prezența sa și putem în sfârșit să citim această mare carte a istoriei pe care Dumnezeu o scrie, ne vom minuna în fața vieților atâtor persoane sfinte care au lăsat să lucreze Spiritul Sfânt în viețile lor. Pentru a canaliza această râvnă de a duce bucuria Evangheliei, Sfântul Josemaría a spus, odată: „Eu nu am altă rețetă pentru a fi eficient decât cea pe care au avut-o primii creștini (...) În viața spirituală avem aceleași mijloace. Nu există posibilitatea de a trece peste aceasta. Aceeași rețetă: sfințenia personală!” ^[4].

«Adevărata istorie» a Lucrării

În această relatare a credinței în Dumnezeu în mijlocul persoanelor slabe se inserează, din dragoste divină, Opus Dei, care este o „părticică a Bisericii” ^[5]. De aceea, cel care încearcă să povestească istoria Lucrării întâmpină aceeași dificultate. „Se întâmplă cu Opus Dei ce se întâmplă cu un iceberg. De multe ori se vede vârful, adică un aspect instituțional, corporativ, sau acțiunea unui individ cu dimensiune publică; în schimb, nu se percepe baza: imensa majoritate a persoanelor care duc o viață obișnuită (...) Bărbați și femei obișnuite care, în marea lor majoritate, nu sunt și nici nu vor fi subiect de știri: rude, colegi de serviciu și vecini care duc o viață obișnuită și realizează acțiunea evanghelizatoare a Bisericii într-un mod pe cât de vital pe atât de neobservat (...). Activitatea apostolică a acestor persoane depășește orice șir de inițiative și este incontrollabilă,

o adevărată «mare fără țărmuri» care amintește de transmiterea credinței între primii creștini.

”Se învârtește în jurul prieteniei, al muncii cot la cot, al faptului de a fi tu între doi prieteni care se stimează și își împărtășesc iluziile, proiectele și problemele în birou, în cârciuma din sat, după munca câmpului, în timpul unei cine la televizor, terminând o partidă de ping pong, așteptând împreună cu alți tați și alte mame să iasă copiii de la școală, într-o stație de taxiuri, în biroul asistentelor dintr-un spital, în minutele de odihnă... În larga panoramă a modului în care se tratează reciproc, un prieten îi arată altuia măreția și bucuria de a se ști fiu al lui Dumnezeu și frate al celorlalți oameni” ^[6]. În aceste întâlniri prietenești, între patru ochi, în locuri și momente neașteptate, este locul în care se scrie adevărata istorie a Lucrării. Lupta pentru sfințenie în

circumstanțele cele mai diferite se cere să fie percepută în orice persoană chemată spre Opus Dei, cu independența specificității vocației sale, dar poate în mod special în viața supranumerarilor. Ei sunt „cea mai mare parte a credincioșilor Opus Dei” ^[7], motiv pentru care constituie chipul său cel mai frecvent întâlnit: manifestă o mare „mobilizare a sfințeniei” ^[8] în lume, susținută și dinamizată de ceilalți credincioși din această familie.

În primii ani au început să fie mai numeroși supranumerarii datorită, între alte motive, nevoii pe care o avea Sfântul Josemaría să se sprijine de persoane care aveau misiunea specifică de a se pregăti, împreună cu el, să aprindă și să mențină vie flacăra Lucrării prin intermediul formării și al conducerii. În acest mod, Opus Dei a putut să facă primii săi pași în întreaga lume, deschizând un drum dorit de Dumnezeu pentru

o mulțime de persoane de orice condiție. În același timp, Sfântul Josemaría a recunoscut de la început chemarea la căsătorie a multor persoane care se apropiau de el, și a avut și pentru ei același mesaj al sfințeniei. De aceea, ce bucurie a simțit când a putut să deschidă poarta Lucrării primilor supranumerari! Erau acolo de la fondarea ei, dar încă nu exista o cale legală pentru a-i primi într-o instituție a Bisericii, cu o importanță egală cu a celorlalți membri.

Sfântul Josemaría nu a încetat niciodată să transmită mesajul Opus Dei unor persoane care nu aveau chemarea celibatului. Până când, în sfârșit, a găsit soluția în timpul unei călătorii la Milano, în ianuarie 1948. La întoarcerea în Roma, a scris, entuziasmat: „Vor fi mari și frumoase surprize. Ce bun e Domnul! (...) Se deschide pentru Lucrare o panoramă apostolică imensă (...). Cât de larg și

de adânc este canalul care se arată!”
[9]. Astfel devenea realitate acea dorință pe care Domnul a manifestat-o în 2 octombrie 1928: ca multe persoane, de toate condițiile, și persoanele care urmau sau doreau să urmeze o cale a căsătoriei, să primească invitația lui Dumnezeu de a se sfinți în mijlocul lumii și de a o umple de lumina lui, încarnată în spiritul Opus Dei.

Opus Dei este orice persoană din Opus Dei

„Între supranumerari – scris Sfântul Josemaría, la câțiva ani după primirea primilor trei – există toată gama de condiții sociale, de profesii și de meserii. Toate circumstanțele și situațiile din viață sunt sanctificate de acești fii ai mei, bărbați și femei, care în cadrul stării lor și a situației lor în lume se consacră căutării perfecțiunii creștine cu plenitudine de vocație”

[10]. Plenitudine de vocație: acest lucru i-a fost clar fondatorului de la început. Orice supranumerar este chemat să se pregătească pentru ca fiecare moment al vieții sale – familia, munca, odihna, viața socială – să fie *lucrarea a lui Dumnezeu*; este chemat să îl contemple pe Dumnezeu în toate lucrurile și să răspundă cu îndrăzneală chemării sale, „mai nebun pentru El decât Maria Magdalena, decât Tereza de Ávila și decât Sfânta Tereza a Pruncului Isus.... mai nebun decât Augustin și Dominic și Francisc, decât Ignățiu și Javier” [11]. Sfințenia la care sunt chemați credincioșii Lucrării, celibatari și căsătoriți, este aceeași cu a acelor mari sfinți; toți sunt invitați să încarneze întreaga vocație a Opus Dei, nu doar o parte. De aceea, fiecare supranumerară și fiecare supranumerar poate să își însușească acele cuvinte ale fericitei Guadalupe: „Lucrarea sunt chiar eu și nu ar putea să fie altfel. Cât de mult mă

bucură să simt acest lucru atât de clar și tot timpul, din prima zi și în fiecare zi mai mult!” ^[12] .

Această realitate plină de bucurie luminează în mod egal aventura și responsabilitatea supranumerarilor: în același mod în care acel lucrător din parabola lui Isus a primit bunurile stăpânului său ca să facă negoț cu ele (cfr. Mt 25,14), cei care primesc această chemare au în mâinile lor un dar al lui Dumnezeu pentru lume. Nu sunt colaboratori ai unei misiuni pe care o îndeplinesc alții. „Acest lucru ar trebui să entuziasmeze și să încurajeze pe oricine să dea totul, să crească spre acest proiect unic și irepetabil pe care Dumnezeu l-a dorit pentru el dintotdeauna” ^[13] . Prelatul Opus Dei, în scrisoarea sa despre vocația Lucrării, arăta că chemarea supranumerarilor „nu se limitează să trăiască niște practici de pietate, să asiste la niște mijloace de formare și

să participe la o activitate apostolică, ci să cuprindă întreaga voastră viață, pentru că întreaga voastră viață poate să fie o întâlnire cu Dumnezeu și cu apostolatul. A face Opus Dei este a o face în propria viață și, prin comuniunea sfinților, să colaboreze să o realizeze în întreaga lume. Sau, cum ne-a amintit într-o frază grafică fondatorul nostru, să facem ca Opus Dei să fie Opus Dei al fiecăruia” ^[14].

Acest lucru se poate vedea, de exemplu, în viața Aurorei Nieto, prima femeie care a intrat în Lucrare ca supranumerară. Era „o tânără văduvă cu trei fii mici, care trăia în Salamanca. Studiase Învățăământ și lucra în mai multe locuri pentru a-și întreține familia (...). Avea o dorință profundă (...) să facă apostolat cu tineri, cu universitari în mijlocul lumii (...). Se temea că obligațiile ei familiale și economice vor face acest lucru imposibil, dar [Sfântul Josemaría] a asigurat-o că [în Opus

Dei] era loc pentru ea” ^[15]. Aurora, într-o discuție cu o prietenă de-a sa numerară, povestea astfel întâlnirea ei cu fondatorul: „Mi-a spus modul în care eu, de acasă și fără să mă desprind de fiii mei, puteam să fiu admisă și să fac parte din Lucrare. Mi se pare o minciună și chiar ideea de a fi departe de voi și departe de case [de centre] mă îndurerează și mă face să mă tem că nu mă voi acomoda bine spiritului special pe care îl vrea Tatăl, dar am încredere că el știe și că nu a văzut în acest lucru un inconvenient” ^[16].

Sfântul Josemaría nu vedea un inconvenient în acest lucru pentru că spiritul lui Opus Dei este tocmai să dea viață lumii, *afară din case*, pentru a sluji Biserica pe străzi, în căminele fiecăruia și ale fiecăreia, în reuniunile sociale, în muncă... „Încă o dată afirm că vocația către Opus Dei este o vocație contemplativă, a sufletelor care sunt în mijlocul

drumului pentru dragostea lui Cristos, făcând din stradă o chilie, dar într-un continuu colocviu” ^[17]. Din acele prime momente ale vocației sale, Aurora a înțeles că „Opus Dei depindea de ea în Salamanca” ^[18].

Familia și structurile sociale

Pe Sfântul Josemaría l-a pasionat mult prima reuniune a supranumerarilor, așa că a urmărit-o îndeaproape. A participat la ea dedicând mult timp predicilor și a vorbit cu fiecare dintre participanți, pentru care acele zile au rămas gravate cu foc. Le-a vorbit de nenumărate ori despre spiritul Opus Dei, arătând clar că Domnul i-a chemat pe fiecare dintre ei să trăiască cu aceeași plenitudine cu care trăia fondatorul său. Unul dintre participanți, Ángel Santos, își amintește că mesajul a fost „să sanctificăm lumea din interior, cu

mijloacele vieții noastre interioare și prin îndeplinirea îndatoririlor noastre obișnuite de creștini; să fim contemplativi, cu naturalețe, în mijlocul trăirilor noastre cotidiene; să facem un apostolat al încrederii, (...) să ne transformăm casele în cămine luminoase și vesele. Și totul cu strictă responsabilitate individuală – fără aspirații de statut, fără tendințe clericale – caracteristică unui laicat matur” ^[19].

Pentru supranumerari este importantă în special misiunea de a fi sarea și plămada care se dizolvă în lume pentru ca, fiind una și același lucru cu masa, fără să se diferențieze cu nimic de ea, să dea savoare și consistență. Sfântul Josemaría vedea Opus Dei ca pe o „injecție intravenoasă, făcută în vârtejul societății” ^[20]. În acest mod, fiind chiar sângele lumii. Misiunea lor va consta în a umple cu spiritul Evangheliei structurile sociale; a face

din această lume un loc mai bun, fiecare din micul sau marele lui teren. Munca fiind activitatea căreia o supranumerară sau un supranumerar își dedică o bună parte din timp, este logic ca o mare parte a năzuințelor sale să fie să aducă tot binele posibil acelei profesioni, să o umple cu actualitatea lui Isus Cristos, să-l întâlnească pe Dumnezeu în acel serviciu făcut cu toată grija posibilă. De aceea, va fi un lucru obișnuit să fie în avangarda domeniului lor profesional, gândindu-se la viitor, impulsionați de creativitatea Spiritului Sfânt.

În același timp, pentru supranumerarele și supranumerarii care au primit vocația căsătoriei, familia lor, cu sau fără copii, va fi inima care pompează sânge nou, primul domeniu în care să disemineze dragostea pentru sfinți. „Vocația în Lucrare ca supranumerar se dezvoltă în primul rând în mediul

familial (...) – a amintit Prelatul Opus Dei -. Aceasta este moștenirea pe care să o lăsați societății» ^[21]. Dintre numeroasele căi pe care le vom lua în viață, Sfântul Ioan Paul al II-lea arăta că «familia este prima și cea mai importantă» ^[22]. O mare parte a viitorului societății se hotărăște prin formația primită în timpul acelor ani de conviețuire familială, atât în ceea ce privește educația în credință, cât și în dezvoltarea virtuților necesare pentru a fi o persoană care să contribuie la binele tuturor. Este vorba despre nucleul în care germinează schimbările din viitor în toate domeniile: în planul profesional, în coresponsabilitatea din cadrul căminului, în grija pentru cei mai slabi, în planul educativ etc. Acest serviciu, deși discret, are, poate, cel mai mare impact social. „Familia este locul de întâlnire, de împărțire, de a ieși din sine însuși pentru a-i îmbrățișa pe ceilalți și a fi

aproape de ei. Este primul loc în care învățăm cum să iubim” ^[23].

„În plus, sunteți chemați să influențați pozitiv alte familii – a continuat mons. Fernando Ocáriz, vorbind despre vocația supranumerarilor –. În special, ajutând ca viața familială să aibă un sens creștin și pregătind tineretul pentru căsătorie, pentru ca mulți tineri să fie dornici să formeze alt cămine creștine, din care să poată să răsară, de asemenea, numeroase vocații la celibatul apostolic pe care Dumnezeu îl dorește. Și celibatarii și văduvii – și, desigur, căsniciile fără copii – pot să vadă în familie un prim apostolat, pentru că totdeauna va fi, într-un fel sau altul, un mediu familial de care să aibă grijă” ^[24].

Vocația supranumerarului este o manifestare a maturității laicului, al cărei ceas a sunat în Biserică cu o

putere deosebită în ultimul secol. Când Sfântul Josemaría și fericitul Álvaro au ajuns la Roma pentru a căuta un cadrul juridic pentru Lucrare, li s-a spus că sunt cu un secol înainte, mai ales când au pus problema vocației supranumerarilor. S-a avansat mult de atunci în înțelegerea vocației laicilor, dar a întruchipa această minune continuă să fie o provocare, o misiune entuziasmantă. Chemarea la Opus Dei este un har foarte mare al lui Dumnezeu pentru a contribui la această misiune în Biserică, ca mărturie a vieții atâtor credincioși supranumerari și supranumerare din Lucrare. Pentru unii dintre ei a fost început procesul de recunoaștere a sfințeniei vieții lor; pentru imensa majoritate este foarte probabil că nu va începe un astfel de proces, dar nici un singur gest de acest gen de credință cotidiană în dragostea lui Dumnezeu nu îi scapă Tatălui nostru din Ceruri. Sunt fapte care nu vor fi

cuprinse în nicio pagină de hârtie sau digitală, dar vor fi în singura carte care contează, cea pe care o scrie Dumnezeu și pe care nimeni nu o va putea șterge. Și cei care fac aceste fapte îi vor mulțumi în fiecare zi Domnului, cum facem noi, pentru „credința atâtor femei și atâtor bărbați care ne-au precedat pe drum și care ne-au lăsat o mărturie prețioasă” ^[25] ____.

.....

^[1] Tertulian, *Apologeticum*, 37.

^[2] Sfântul Iustin, *Dialog cu Trifon*, 117.

^[3] Francisc, *Christus vivit*, nr. 198.

^[4] Sfântul Josemaría, Note din predica orală, 29-II-1964.

^[5] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 14-II-2017, nr. 31.

[6] José Luis González Gullón – John F. Coverdale, *Historia del Opus Dei*, Madrid, Rialp 2021, pp. 594-595.

[7] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 23.

[8] Cf. Sfântul Josemaría, *Forjă*, nr. 962.

[9] Sfântul Josemaría, Scrisori 18-I-1948, 29-I-1948 și 4-II-1948. Citat în Luis Cano, „Los primeros supernumerarios del Opus Dei”, *Studia et Documenta*, vol. 12, 2018, pp. 256-257.

[10] Sfântul Josemaría, *Scrisori*, 29, nr. 10.

[11] Sfântul Josemaría, *Drum*, nr. 402.

[12] Fericita Guadalupe Ortiz de Landázuri, Scrisoare 28-V-1959, în *Letras a un santo*, 2018, p. 112.

[13] Francisc, *Gaudete et exsultate*, nr. 13.

[14] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 25.

[15] Imaculata Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado*, Rialp, Madrid 2021, pp. 194-195.

[16] Ibid., p. 195.

[17] Sfântul Josemaría, Predică, 26-X-1960.

[18] Imaculata Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado*, p. 195.

[19] Luis Cano, „Los primeros supernumerarios del Opus Dei”, p. 274.

[20] Sfântul Josemaría, *Instrucción acerca del espíritu sobrenatural de la Obra*, nr. 42.

[21] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 24.

[22] Sfântul Ioan Paul al II-lea, Scrisoare către familii, 2-II-1994.

^[23] Francisc, Predică, 25-VI-2022.

^[24] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 24.

^[25] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 19-III-2022, nr. 5.

Santiago Vigo și David Bastidas

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/
supranumerare-supranumerari-in-
vartejul-societatii/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/supranumerare-supranumerari-in-vartejul-societatii/) (07.08.2025)